

K. NOREL

De loerende dood

DUIKBOOTEN ZIJN DE ADDERS DER ZEE

*Een klein schip met een machtig wapen
aan boord vaart stil onder het water-
oppervlak. Een verraderlijke, onverhoedse
aanval en... een machtig oorlogsschip
verzinkt in de golven.*

Neen, 'n ridderlijk wapen zijn de duikbooten niet. Ze treden hun tegenstanders niet fier en frank tegemoet. De duikboot besluip haar prooi en schiet op het onverhoeds een torpedo af. En het aangevallen schip kan ten ondergaan, zonder dat het gelegenheid heeft zich te verweren of zijn vijand zelfs te zien. Duikbooten lijken op adders, die zich in het gras verscholen houden en een argelooze prooi eensklaps den doodelijken beet toebrengen. In een zeer ongunstigen reuk zijn de duikbooten gekomen doordat zij in den vorigen wereldoorlog zich niet bepaald hebben tot strijd tegen vijandelijke oorlogsschepen en zelfs niet tot de koopvaardijsschepen der vijandelijke landen, maar ook neutrale koopvaarders, veelal zonder voorafgaande waarschuwing in den grond hebben geboord.

Hieruit moet men niet afleiden dat er geen groote persoonlijke moed noodig is om op een duikboot te varen. Reeds in vreedstijd is de dienst op een duikboot gevaarlijk en zwaar. De ruimte aan boord is veelal bekrompen, de atmosfeer, vooral bij veelvuldig duiken, verre van frisch, en welke risico's er aan de vaart verbonden zijn, is op schrille wijze aan het licht getreden bij de rampen, die de Amerikaan-

sche, de Britsche en de Fransche marine kort voor het uitbreken van den oorlog getroffen hebben. Van elk dier marines dook een moderne, groote duikboot onder om nooit weer boven te komen. Dat was in tijd van vrede, maar hoeveel enger gevaren bedreigen de duikbooten niet, wanneer zij zich in oorlogstijd op zee wagen. Torpedojagers en vliegtuigen maken ononderbroken jacht op hen. Wanneer zij boven water varen kan een vliegtuig uit de wolken te voorschijn schieten en bommen op hen laten regenen, en kunnen zij ook het doelwit worden van vijandelijk artillerievuur.

Doch ook onder water zijn ze ver van veilig. Een dieptebom, door een torpedojager neergeworpen in de nabijheid van een duikbootperiscope scheurt de wanden van een onderzeeër aan stukken en doet het schip vergaan. Alleen wanneer de duikboot diep wegduikt, zoodat ook de periscope onder het oppervlak verdwenen is, is er een betrekkelijke mate van veiligheid, maar dan is de duikboot ook blind. Ze kan bijna niet aanvallen en ze weet niet in welk een gevaarlijke zone haar periscope straks weer boven water komen zal. De bestrijdingsmiddelen tegen de duikbooten zijn door de perfectionneering van de vliegtuigen en de uitvinding van de dieptebom grooter geworden in vergelijking tot den oorlog van 1914—1918. Evenwel zijn ook de aanvalsmiddelen der onderzeeërs grooter dan toen. De duikbooten zijn sneller. De moderne typen loopen boven water 18—20 mijl en onder water 8—10 mijl, ze hebben een zwaardere bewapening gekregen, meer lanceerbuizen, een kanon

van grooter kaliber en luchtdoelgeschut. Ze hebben 'n grooteren actieradius. (De nieuwste Nederlandsche duikbooten kunnen zelfs maanden achtereen op zee zijn zonder dat zij een haven hoeven aan te loopen voor brandstof of levensmiddelen).

Maar vooral is van belang de technische verbetering van de torpedo's. Velen zullen zich herinneren, dat een bellenbaan voorheen de nadering van een torpedo verried. Die bellenbaan is thans alleen bij zeer stil water te zien. De moderne torpedo's zijn zoo geconstrueerd dat ze bijna onzichtbaar door het water schieten. Vroeger werd namelijk de torpedo door luchtdruk voortbewogen, nu door een gas uit petroleum en lucht, dat bijna volledig verbrandt. Ze zijn verder ook zoo ingericht dat ze onderweg naar hun doel van richting kunnen veranderen. Vroeger was het zoo dat een duikboot niet zijn eigen kop moest richten. Om een schip midscheeps te treffen moest de onderzeeër dus dwars van dat schip zijn. Wanneer een boot slechts even snel liep als de achtervolgende duikboot, kon ze, tenzij ze in een val liep, altijd ontkomen. Nu kan een duikboot, aanvarend achter zijn prooi, de torpedo afschieten. Het mechanisme van de helse machine kan namelijk zoo worden gesteld, dat de torpedo wanneer ze naast dat schip gekomen is, een zwenking maakt en de boot in den flank raakt. De moderne torpedo is feitelijk geen projectiel meer: het is een kleine, automatisch bestuurde duikboot geworden, een wonder van vernuft.

Ook Nederland heeft duikbooten. Ze maken een niet onaanzienlijk deel van onze vloot uit, en de kwaliteit van het materiaal en het zeemanschap van haar bemanning kan zeker wedijveren met die van de groote zeemogendheden. Reizen als onze K. XIII, K. XVIII en O.16 hebben

gemaakt, zijn door geen buitenlandsche onderzeeërs geëvenaard. Het veelvuldig gebruik van onderzeeërs tegen koopvaarders moet niet de meening post doen vatten dat duikbooten alleen in een kaperoorlog bruikbaar zijn. De geslaagde Duitse aanval op 't zwaarbewapende en door torpedojagers geëscorteerde Britsche vliegtuigmoederschip „Courageous" heeft trouwens nog pas bewezen dat een kleine duikboot een groot oorlogsschip de baas kan worden.

Duikbooten vormen 'n krachtig afweerpwapen. En tot dat doel wil de Nederlandsche marine ze gebruiken, vooral in Indië. Indien een vijandelijke vloot het mocht wagen onzen Archipel binnen te dringen en een aanval op onze havens te doen, dan kan ze er op rekenen, dat in alle baaien duikbooten verscholen liggen, dat overal periscopen op haar loeren, en dat een beschieting van onze havens door een vijandelijk slagschip zeer abrupt zou kunnen worden onderbroken doordat een torpedo uit een onzer duikbooten zoo'n slagschip naar den kelder jaagt.

De duikboot is het wapen van de zwakken genoemd, dat in het bijzonder ter verdediging geschikt is. Als zoodanig wil Nederland het gebruiken, indien het —wat God verhoede— mocht gebeuren, dat ons rijk in Europa of overzee, werd aangevallen.